

Reactie indieners op Pré-advies initiatiefvoorstel referendumverordening

Op 25 februari jl. hebben de fracties van de SP, Student & Stad, Stadspartij voor Stad en Ommeland, PVV en 100% Groningen een initiatiefvoorstel voor ene referendumverordening voor de gemeente Groningen ingediend. Op 8 april jl. heeft het college daarop een pré-advies aan de leden van de raad gestuurd. In deze brief reageren de indieners op het pré-advies van het college. Daarnaast hebben we een artikelwijze toelichting toegevoegd aan de tekst van het initiatiefvoorstel, om de gemaakte keuzes op basis van de modelverordening van de VNG toe te lichten.

Art. 2.1: 'en/of' zou gewijzigd moeten worden in 'of'

De voorkeur van de indieners is referendumvariant waarbij het initiatief voor een referendum kan komen zowel van kiesgerechtigden als van de raad. We hebben de tekst van dit artikel conform het pré-advies gewijzigd.

Art. 2.2.b: college adviseert deze toegevoegde optie weg te laten

Onder lid b van art 2.2. stond opgenomen om “geen referendum over besluiten waarbij de belangen van kwetsbare groepen in de samenleving in het geding zijn” mogelijk te maken. In het pré-advies stelt het college dat dit een voorschrift is met een open begrip, nl. het begrip kwetsbare en dat daarover discussie kan ontstaan. Wij de analyse van het college delen dat de raad altijd de mogelijkheid voorbehoud om af te zien van een referendum bij onderwerpen waarvan de raad van mening is dat dringende redenen aanleiding zijn om geen referendum te houden (lid j in nieuwe versie). Derhalve hebben we lid b geschrapt en de nummering van de overige leden aangepast.

Art. 2.2.h. Het laatste onderdeel van artikel 2, lid 2 is abusievelijk h genoemd

Dit is aangepast na wijziging van het artikel.

Art. 3.2: college adviseert te kiezen voor 3 leden en 2 plaatsvervangende leden

Om zorg te dragen dat een referendumcommissie voltalligheid in het geval van ontstentenis of afwezigheid van een lid van de commissie nemen we het advies van het college over en hebben de verordening voor dit lid aangepast.

Art. 5: college adviseert aan titel toe te voegen 'stap 1: inleidend verzoek'

We zijn met het college van mening dat dit qua vorm beter aansluit bij artikel 6, en hebben deze tekst aan de titel toegevoegd.

Art. 5.2: vraagtekens bij termijn van 7 dagen voor raadsvergadering

In lid 2 is een termijn van 7 dagen gekozen voor de indieningstermijn van het inleidend verzoek. In het voorstel ontbreekt volgens het college wat er moet gebeuren als er op het moment van indienen van het inleidend verzoek nog niet genoeg steunverklaringen zijn, maar wel op de datum dat de raad er over spreekt.

De genoemde termijn van 7 dagen kan volgens het college problematisch worden, omdat de raadsagenda soms pas (iets meer dan) een week voor de vergadering bekend is.

Wij stellen daarom voor om de termijn voor een inleidend verzoek te verlengen en dat het inleidend verzoek, voorzien van ondersteuningsverklaringen van ten minste 2% van het aantal personen die

kiesgerechtigd zijn, uiterlijk 6 uren voor de raadsvergadering waarin het ontwerp raadsbesluit wordt besproken dient te worden ingediend.

Art. 5.5: suggestie om aan ‘voorzitter van de raad’ toe te voegen ‘of door hem aan te wijzen medewerkers’

We hebben deze suggestie overgenomen verwerkt.

Art. 6.4: vraagtekens bij haalbaarheid en kosten mogelijkheid digitale ondersteuningsverklaringen

Het college stelt dat digitale ondersteuningsverklaringen op korte termijn niet te realiseren zijn en verwacht dat daar hoge investeringskosten mee gemoeid zijn. Het is de bedoeling van de indieners om een verordening te maken die de tand des tijds kan doorstaan en toegerust is op een toenemende digitalisering. Te meer omdat een dergelijke aanvulling drempels voor de betrokkenheid bij het democratisch proces kan verlagen. Wij zijn verbaasd dat een vooruitstrevende gemeente als Groningen van mening is dat enkel papieren ondersteuningsverklaringen haalbaar zijn. Daarnaast noopt de anderhalve meter samenleving tot voortschrijdende digitalisering om contacten en overdracht van papieren te verminderen.

Art. 6.5: : suggestie om aan ‘voorzitter van de raad’ toe te voegen ‘of door hem aan te wijzen medewerkers’

We hebben deze suggestie overgenomen verwerkt.

Art. 6.8: ‘eerste lid’ moet zijn ‘tweede lid’

We hebben deze correctie overgenomen verwerkt.

Art. 8.2: advies om laatste deel weg te laten en te stoppen na ‘verlengen’

Het college stelt dat er meer redenen kunnen zijn waarom het nodig is de termijn te verlengen dan genoemd worden in de verordening en adviseert deze voorbeelden te schrappen. Wij geven daaraan gehoor en hebben deze passages geschrapt. Het gaat ons er vooral om dat er bij de organisatie van een referendum de mogelijkheid bestaat om deze bijvoorbeeld ook te combineren met reguliere verkiezingen, of andere activiteiten in de gemeente om zo ook de kosten te drukken. We zullen dit opnemen in de artikelwijze toelichting.

Art. 11: advies om derde lid uit modelverordening op te nemen

Het derde lid uit de modelverordening gaat over puntentoekenning bij de rangschikking van de aanvragen. Door dit artikellid op te nemen wordt voorgeschreven hoe de aanvragen te toetsen op een aantal criteria en onderling tegen elkaar af te wegen. Opname van dat derde lid van de modelverordening zou die toetsing en dat afwegingskader volgens het college inzichtelijk maken.

Als het college dit afwegingskader wenselijk vindt in het kader van de subsidieverstrekking maken wij dat graag mogelijk.

Art. 14: aan strafbepalingen toevoegen onderdeel ‘ondersteuningsverklaringen’

Naar de mening van het college dienen bij de onderdelen a, b en c ook ‘ondersteuningsverklaringen’ genoemd te worden. Voorkomen moet immers worden dat ondersteuningsverklaringen nagemaakt of vervalst worden om aan het quorum te voldoen voor het indienen van een inleidend verzoek of het indienen van een definitief verzoek. Wij delen deze mening van het college en hebben dit verandert in de verordening.

Samenvattend

In haar samenvatting adviseert het college de raad om niet overhaast te besluiten over dit initiatiefvoorstel. Inmiddels is het 6 maanden geleden dat de raad ons initiatiefvoorstel heeft ontvangen. Wij vertrouwen erop dat de volksvertegenwoordigers van de verschillende fracties voldoende tijd hebben gehad om een dergelijk debat goed en zorgvuldig voor te bereiden en hierbij de opvattingen van diegenen die zijn vertegenwoordigen te betrekken.

Daarnaast geeft het college nog aan de raad mee dat een referendum tot hoge kosten kan leiden en dat het een zorgvuldige en restrictieve inzet vraagt. Wij zijn van mening dat een actieve en goedwerkende democratie betrokkenheid van inwoners vereist. Dat mag best wat kosten. Natuurlijk is het zaak om daarbij altijd te zoeken naar zogenaamde koppelkansen om de kosten zoveel mogelijk te drukken. Bijvoorbeeld door het gelijktijdig met overige verkiezingen of grote evenementen te organiseren. Daarnaast zijn wij van mening dat met de gekozen drempelpercentages voor de inleidende en definitieve verzoeken voldoende zorgvuldigheid en draagvlak gegarandeerd is.